

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Ann-Louise Jonsson

DOM
 2018-01-10
 Meddelad i Falun

Mål nr
 5113-17

SÖKANDE

ThyssenKrupp Elevator Sverige AB, 556192-7525
 Storsätragränd 12
 127 39 Skärholmen

MOTPART

Trafikverket
 781 89 Borlänge

SAKEN

Upphandling

KONKURRENSVERKET	
2018-01-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 210914

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–12:00
 13:00–16:00

YRKANDE M.M.

Trafikverket upphandlar genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) en totalentreprenad för utbyte av rulltrappor på Hässleholms station inom Hässleholms kommun, Skåne län (CTM id: 152976). Tilldelningsbeslut fattades den 8 november 2017 varvid KONE AB (KONE) tilldelades entreprenaden.

ThyssenKrupp Elevator Sverige AB (TKEAB) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Trafikverket ska genomföra en ny utvärdering där anbudet från KONE inte ska beaktas. TKEAB anför till grund för sin ansökan i korthet att KONE inte uppfyller alla obligatoriska krav, att det framstår som att KONE inte har lämnat pris på hela kontraktsföremålet och att Trafikverkets förfarande strider mot principerna om likabehandling och transparens, vilket medfört skada för TKEAB.

Trafikverket bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för rättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad TKEAB anför är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUF och att detta har medfört att TKEAB lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LUF). De grundläggande principerna innebär att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LUF).

Vad parterna anför

TKEAB anför bl.a. följande. KONE har reserverat sig mot kravet på elvärmesystem (sid. 7 Ramhandling) då man i anbudsformuläret angett ”Nej”

under rubrikerna ”Teknisk specifikation” – ”Värme i konstruktion”. KONE uppfyller inte heller kravet på tekniska uppgifter (sid. 7 Ramhandling) då KONE inte angett vilket fabrikat av stegkedja som installeras och inte heller redovisat broschyr för vald modell. KONE:s anbud avviker även från förfrågningsunderlaget (WDF.1 Ramhandling) då man i anbudsformuläret endast angett att stegbanor i kurvor är 5 mm, men inte att samtliga stegbanor är 5 mm. Det framstår även som att KONE inte har lämnat pris på hela kontraktsföremålet, utan endast på ”Delkontrakt 1”. Av entreprenadkontraktet (§ 1) framgår att kontraktet består av två huvuddelar och det framstår som att KONE:s pris för delkontrakt 1 endast avser huvuddel 1 och att huvuddel 2 såldes inte omfattas av anbudspriset. Detta utgör i så fall en otillåten reservation. Det noteras också en stor prisskillnad mellan KONE:s och TKEAB:s anbud.

Trafikverket anför i huvudsak följande. Anbudet från KONE uppfyller samtliga obligatoriska krav och har lägst anbudssumma, varför KONE rätteligen tilldelats kontraktet. KONE har redovisat att de inte kommer att ha värme i rulltrappsstrukturen. Detta innebär att värme inte finns i fackverksdelen, dvs. i själva den metallkonstruktion som utgör rulltrappan. Det obligatoriska kravet gällande elvärmesystem gäller emellertid värme i vändstationen, vilket är en del av byggkonstruktionsdelen av en komplett rulltrappa och en annan miljö än fackverksdelen. Trafikverket har inte efterfrågat att rulltrappan ska ha värme i konstruktionen, det vill säga i själva fackverksdelen/trappan utan har istället efterfrågat värme i vändstationerna. Vad beträffar invändningen om att KONE inte har redovisat val av fabrikat för stegkedjor kan konstateras följande. KONE har i anbudet redovisat att fabrikatet för stegkedjor är KONE:s eget samt att stegkedjorna som levereras är standard med utanpåliggande rullar. KONE har hänvisat till sin stegkedjebekräkning, i vilken det anges vilken kedja det är fråga om, nämligen 16RO, 22RO och 30RO samt vilken säkerhetsfaktor den har och övrig teknisk information om stegkedjorna. KONE har i den tekniska specifikationen i an-

budet angett att rulltrappan är av typ TM180, vilket innebär TransitMaster 180. Detta är en produkt som tillverkas av KONE, varför det redan av den anledningen framgår att stegkedjorna är av KONE:s eget fabrikat. Trafikverket, som har stor fackmannamässig kunskap om bl.a. rulltrappor, känner till att de stegkedjor som finns i en TM180 är KONE:s egna. Trafikverket har heller inte efterfrågat några bakomliggande led i tillverkningen av stegkedjor. Broschyrer behöver bara bifogas anbudet i fall de behövs för att fackmässigt kunna bedöma teknik, driftsäkerhet, utrymmesbehov och underhållskostnader. De uppgifter KONE lämnat i sitt anbud genom teknisk data och övriga beskrivningar har varit fullt tillräckliga för att Trafikverket ska kunna bedöma anbudet enligt de lämnade uppgifterna. Något behov av att även inkludera broschyrer har således inte funnits. Den aktuella skrivningen i WDF.1 angående stegbanor utgör inget obligatoriskt krav. Redan av formuleringen framgår att något ”ska” inte finns angivet. Något krav på att samtliga delar av stegbanorna ska vara i 5 mm stål finns inte och det saknas redan av det skälet anledning att ingripa mot KONE:s anbud. Påståendet om att KONE inte skulle ha lämnat pris på hela kontraktsföremålet är helt felaktigt. Av KONE:s anbud framgår att anbud lämnats på huvuddel 1 och huvuddel 2, att delbeloppen stämmer med totalsumman för anbudet samt att anbudet i övrigt överensstämmer med vad som anges i entreprenadkontraktet. Anledningen till att termen ”Delkontrakt 1” anges på ett av KONE:s anbudsdokument, liksom på TKEAB:s egna anbudsdokument, beror på vissa fasta inställningar i upphandlingssystemet CTM.

Förvaltningsrättens bedömning

Det är i målet klarlagt att KONE i anbudet har redovisat att man inte kommer att ha värme i konstruktionen. Mot bakgrund av vad Trafikverket har anfört i denna del om skillnaderna mellan begreppen vändstation och fackverksdel och att det i rambeskrivningen anges att rulltrapporna ska förses med termostatsbyrd elvärmeradiator i övre och nedre ”vändstationer”, är det förvaltningsrättens bedömning att KONE uppfyller det ifrågavarande kravet

avseende elvärmesystem och att KONE inte har lämnat någon otillåten reservation i detta avseende.

Trafikverket har i målet obesträtt uppgett att den rulltrappa som KONE uppgett i den tekniska specifikationen i anbudet – typ TM180 - tillverkas av KONE självt samt att KONE i anbudet har redovisat att stegkedjorna som levereras är standard. Därtill kommer att det av den kedjeberäkning som KONE lämnat in med sitt anbud, och som Trafikverket gett in i målet, framgår vilken modellbeteckning de aktuella kedjorna har samt övrig teknisk information. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att det inte funnits skäl för Trafikverket att förkasta KONE:s anbud på den grunden att det i anbudet inte uttryckligen angetts att stegkedjorna är av fabrikatet KONE AB.

Förvaltningsrätten anser att formuleringen gällande broschyrer ("Tekniska uppgifter i anbud") i rambeskrivningen inte kan förstås på så sätt att det är ett självständigt obligatoriskt krav i upphandlingen att broschyrer ska ges in med anbudet, utan att kravet i denna del ska tolkas så att broschyrer endast behöver inkluderas i anbudet i fall det behövs för att fackmässigt kunna bedöma de uppräknade parametrarna teknik, driftsäkerhet, utrymmesbehov och underhållskostnader. Trafikverket har uppgett att de tekniska uppgifter som KONE lämnat i sitt anbud varit fullt tillräckliga för att bedöma anbudet och att det därmed inte funnits något behov av att inkludera broschyrer. Förvaltningsrätten finner inte att Trafikverket har förfarit i strid med LUF genom att i denna situation godta anbudet från KONE trots avsaknad av broschyrer.

TKEAB har gjort gällande att KONE:s anbud även avviker från föreskriften WDF.1 i Ramhandlingen då man i anbudsformuläret angett att stegbanor i kurvor är 5 mm, men inte att samtliga stegbanor är 5 mm. Trafikverket har i denna del uppgett att den aktuella skrivningen i WDF.1 angående stegbanor

inte utgör något obligatoriskt krav och det således inte finns något krav på att samtliga delar av stegbanorna ska utföras av 5 mm stål. Förvaltningsrätten anser att denna tolkning vinner stöd i hur föreskriften rent språkligt är formulerad och finner inte att skrivningen i KONE:s anbud innebär någon avvikelse i förhållande till WDF.1.

TKEAB har slutligen påstått att KONE inte lämnat anbud på hela kontraktsföremålet utan enbart på huvuddel 1. Av upphandlingsdokumenten framgår att upphandlingsföremålet utgörs av leverans av 8 stycken rulltrappor till Hässleholm station och att entreprenaden består av huvuddel 1 och huvuddel 2 och innefattar totalt 8 stycken rulltrappor till olika perronger och spår, totalt 8 stycken (AFA.21 och § 1 EK). Förvaltningsrätten konstaterar att utredningen i målet visar att KONE lämnat anbud på huvuddel 1 och huvuddel 2 och att de belopp som anges i de olika delarna av anbudet överensstämmer med totalsumman för KONE:s anbud. Trafikverket har vidare uppgett att anledningen till att termen ”Delkontrakt 1” angetts på både KONE:s och TKEAB:s anbudsdocument har sin förklaring i vissa fasta inställningar i CTM. Förvaltningsrätten anser vid dessa förhållanden att påståendet om att KONE inte lämnat anbud på hela kontraktsföremålet framstår som ogrundat och det saknas skäl för ingripande enligt LUF även i denna del.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att TKEAB inte har visat att Trafikverket har brutit mot någon av de grundläggande principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LUF. Det saknas därmed skäl för ingripande enligt lagen varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lina Nilsson Levin
tf. rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.